

วัตถุประสงค์การวิจัย : เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของบุคลากรและภาวะผู้นำของคณะผู้บริหาร ในการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพ โรงพยาบาลชุมชนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล จังหวัดกาฬสินธุ์

รูปแบบการวิจัย : การวิจัยเชิงบรรยายโดยใช้วิธีการสำรวจแบบภาคตัดขวางศึกษาทั้งประชากร

ขอบเขตการวิจัย : โรงพยาบาลชุมชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาลในปี 2544 จำนวน 5 แห่ง

ผลการวิจัย: 1. ด้านความรู้ พบว่าบุคลากรที่เป็นคณะผู้บริหารของโรงพยาบาลสี่แห่งมีความเข้าใจว่าแนวคิดสำคัญของการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล คือการพัฒนาระบบบริการผู้ป่วย ร้อยละ 57.9 - 71.4 โรงพยาบาลอีกหนึ่งแห่งมีความเข้าใจว่าแนวคิดสำคัญของการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล คือการพัฒนาระบบบริการผู้ป่วย เพียงร้อยละ 14.3 ส่วนสมาชิกในโรงพยาบาลสี่แห่งมีความเข้าใจว่าแนวคิดสำคัญของการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล คือการพัฒนาระบบบริการผู้ป่วย ร้อยละ 35.4 - 44.7 โรงพยาบาลอีกหนึ่งแห่งมีความเข้าใจว่าแนวคิดสำคัญของการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล คือการพัฒนาระบบบริการผู้ป่วย เพียงร้อยละ 26.1

2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล พบว่าบุคลากรทั้งห้าโรงพยาบาลมากกว่าร้อยละ 40 มีส่วนร่วมโดยการประชุมระดมสมองเพื่อกำหนด พันธกิจ วิสัยทัศน์ แผนยุทธศาสตร์ของโรงพยาบาล ค้นหาปัญหาและหาวิธีการแก้ไขปัญหา ผู้ที่ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นลูกจ้าง และผู้ที่เข้ามาปฏิบัติงานใหม่ ส่วนการมีส่วนร่วมในการติดตามผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพนั้นพบว่าทุกโรงพยาบาลใช้วิธีการรายงานผลในที่ประชุมประจำเดือน

3. ภาวะผู้นำในการจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล ของทั้งห้าโรงพยาบาลในระดับหน่วยงานและระดับโรงพยาบาล พบว่าผู้อำนวยการและหัวหน้าหน่วยงานใช้วิธีการกระตุ้นถามความก้าวหน้าในที่ประชุมทุกเดือน มีหัวหน้าหน่วยงานบางคนให้คำแนะนำอย่างเป็นกันเองในระหว่างปฏิบัติงาน

4. ทั้งคณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ ระบุว่าปัญหาบุคคล เช่น ความร่วมมือ การไม่เห็นความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพ ขาดความสามัคคี ฯลฯ เป็นปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล

ข้อเสนอแนะ 1. ด้านความรู้ ควรปรับหลักสูตรการอบรมใหม่โดยแบ่งเป็น สำหรับฟื้นฟูความรู้ของคณะผู้บริหาร สำหรับผู้ที่เข้ามาปฏิบัติงานใหม่ สำหรับกลุ่มสนับสนุนการบริการ สำหรับกลุ่มบริการและสำหรับลูกจ้าง และอบรมอย่างต่อเนื่อง และควรปรับปรุงวิธีการสื่อสารให้สมาชิกเข้าใจในแนวคิดสำคัญของการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลและมีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล

2. ด้านการมีส่วนร่วม ควรเพิ่มการมีส่วนร่วมของบุคลากร โดยการจัดเวลาในการประชุมระดมสมองหรือกิจกรรมการพัฒนาต่าง ๆ ให้สั้น และหาเวลาที่ทุกคนสามารถเข้าร่วมได้มากที่สุด

3. ด้านการจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพ ควรใช้วิธีที่ผู้อำนวยการและหัวหน้าเข้าไปรับทราบและร่วมแก้ไขปัญหการทำงานกับสมาชิกในหน่วยงานโดยตรง และจัดให้มีเวทีนำเสนอและมีรางวัลสำหรับหน่วยงานที่มีกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพดีเด่น

4. ปัญหาอุปสรรคของการพัฒนาคุณภาพ เกือบทั้งหมดเป็นปัญหาบุคคล ควรมีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ ความร่วมมือ การทำงานร่วมกันหรือกิจกรรมอื่นๆตามลักษณะของปัญหาที่พบอย่างสม่ำเสมอ

Objective: To study participation of staff and leadership of executives in quality improvement of community hospitals in Kalasin Province which joined the hospital accreditation program.

Design: Descriptive research (cross-sectional study)

Setting: 5 community hospitals in Kalasin Province which joined the hospital accreditation program in 2002

Results: 1. About knowledge, 57.9 to 71.4 percent of executives in 4 hospitals perceived that key concept of HA was to improve quality of service. However, only 14.3 percent of executives in another hospital thought that HA was to improve quality of service. Understanding on key concept of HA was lower among staff. Only 35.4 to 44.7 percent of staffs in 4 hospitals had perception on key concept of HA and in one hospital it was only 26.1 percent.

2. More than 40 percent of staffs in all 5 hospitals participated in HA activities. Participation activities included brainstorming in order to set mission, vision and strategies of their hospitals, identified problems and problem solving methods. and monitoring HA's activities through the hospital monthly meeting.

3. Directors, administrators and head of units exercised their leadership in motivating staff in HA program through regularly inquiring on progress at monthly meeting of hospitals. Some heads of units gave friendly advice to their staff.

4. Both executives and staff identified personnel as major problems of HA implementation. Personnel problems including poor cooperation, did not give priority to quality improvement and lack of unity.

Recommendations: 1. In order to improve Knowledge on HA, there should have different curriculum for executives, new staff, service's supporting groups, service groups and workers, continuous training and improvement of communication are necessary to help improving understanding and positive attitude toward, HA was.

2. There should give more emphasis on staff participation. Participation activities such as Brainstorming meeting and other quality improvement activities should organized in a shorter period of time and find suitable time to get as many staffs as to participate

3. Appropriate motivation measures to get staff participation in HA are, director and head of units should listen to problem in implementing HA reported by staff and work together with staffs to solve those problems. There should be a regular report on progress of HA implementation and rewards for unit with outstanding performance.

4. Since most of HA implementation problems were personnel related, activities to improve knowledge, cooperation and team work should be emphasized.